

Un octogenari

Eduard Bernstein

Eduard Bernstein, acaba de fer vuitanta anys. Si Bernstein fos un uninnominat, o un nom de valor escassa, aquest fet hauria passat desapercbut pel món i celebrat tan solament en el si de la llar. Però Bernstein ocupa dintre el socialisme un lloc privilegiat i els socialistes alemanys no han volgut deixar passar l'entrada del seu veterà lluitador al gremi dels octogenaris, sense un homenatge, al qual foren presents en esperit els socialistes de tot el món.

Si Bernstein ocupés avui un lloc en la política social activa, la commemoració no tindria tanta valor significativa. Però Bernstein rep un homenatge quan d'ell no en resta altra autoritat que la moral, i el record de la seva actuació en el moviment socialista internacional de l'avant-guerra, la qual fou amb Jaurès i Kautzky una de les figures més destacades.

Una vegada triomfant la República sobre les runes de l'altiu Imperi, i amb el poder gairebé a les mans de la social-democràcia, Bernstein amb el feix dels seus anys viu retirat de la lluita i de la polèmica, en una vida apacible. Els vuitanta anys, l'han trobat amb les apostòliques barbes totes blanques, morta gairebé la mirada, però amb el record viu de la seva obra en les noves generacions aplegades sota la bandera del socialisme.

Com tantes d'altres figures preeminents del socialisme, Eduard Bernstein, vingué al món en una llar obrera, plena de misèria i de fills. A setze anys havia de guanyar-se la vida pel seu compte. Deu anys empleat en diverses cases de banca, que són els anys de la seva formació socialista. Com a secretari particular del director de la revista «Zukunft» fa un llarg viatge per l'estranger, i a la tornada a Alemanya, comença el seu apostolat.

Perseguit els socialistes pel Govern alemany, es refugia a Zurich, on dirigeix l'òrgan central del partit, «El Social Demòcrata», que circulava clandestinament per Alemanya, fomentant el moviment revolucionari. Bismark, obté que Suïssa no sigui país de pau pels socialistes alemanys i Bernstein ha de traslladar-se a Londres amb el seu diari.

A la capital anglesa íntima amb Marx i Engels. Més tart publicava un llibre, en el qual eren posades en dubte algunes afirmacions de la doctrina marxista, i encara que les seves apreciacions fracassaren el seu nom començà a figurar d'una manera brillant en el socialisme científic.

El mèrit principal de Bernstein, fou el de no sentir-se patriota en esclatar la guerra. Fou dels pocs so-

cialistes alemanys, que predicaren la pau mentre Europa sagnava, cal posar-hi Bernstein. En 1916 es separà dels socialistes imperialistes i fundà el Partit Social Demòcrata Independent.

Quan a Rússia triomà el bolxevisme, Lenin trobà en Bernstein un dels més aferrissats enemics al nou estat de coses creat per l'anomenada «dictadura del proletariat» que segons ell, no fou pas interpretada segons la bona doctrina de Marx.

Bernstein, com tots els socialistes que en els primers temps de la revolució acusaren Lenin, combatia el nou règim bolxevic per la violència i la negació que representava dels principis de llibertat i de democràcia, però principalment en nom d'un programa i una doctrina immutables que eren la seva manera de veure. Mentre Rússia multiplicava els seus esforços per propagar el comunisme a Xina, les Índies i l'Afganistan, Bernstein escrivia que només els pobles avançats són aptes per passar a una organització socialista.

Ja en el seu llibre «El socialisme teòric i la social-democràcia pràctica», abunda en l'idea que els pobles han d'estar preparats per aquest traspàs. Especialment opina que la classe obrera ha de passar encara per una llarga escola d'institucions democràtiques, abans de prendre la direcció de l'Estat. Diu Bernstein: «Perquè la dictadura del proletariat sigui capaç de portar a la pràctica els ideals socialistes, es precisà que la classe obrera obtingui per mitjà de potents organitzacions econòmiques i d'una activa intervenció en la vida pública del país, un alt grau de desenrollament».

Per Bernstein, doncs, el cop de força i l'apoliticisme de les masses, eren i són igualment dos factors contraris a la implantació del socialisme pur. Per això combaté Lenin i tots els que esperen i confien que tot ha de néixer del caos.

J. B. CLARET.

Solució de la vaga de Síria

Els miners es reintegren al treball

La solució proposada pel Governador al conflicte dels miners de Síria, ha estat acceptada.

Totes les qüestions originades de l'esmentat conflicte, seran sotmeses al Comitè Interlocal de Míneria que va a constituir-se amb nous elements directius.

Tots els obrers que feien vaga des de fa un mes han reprès el treball.

DEL PAISATGE INTERNACIONAL

No és or...

L'Ajuntament de Xicago, la ciutat de les butifarres i dels crims sensacionals, travessa una situació econòmica molt crítica.

Segons una informació del «Journal de Genève», a la caixa municipal no hi ha ni cinc cèntims per pagar els empleats municipals, i les banques refusen a prestar-n'hi.

Aquestes festes, passades, hi hagueren molts treballs per trobar numerari suficient per pagar a tretze mil mestres els seus honoraris de desembre. I no cal pas pensar que a l'Ajuntament li resta l'últim recurs d'empenyar-se algun edifici, algun dret de recaptació, etc. Tot el que pertany a l'Ajuntament ja és tan hipotecat que ningú no vol posar-hi cap dollar.

Com que no poden pagar els escombriaires de carrers, les escombraries s'apiloten per sobre la neu. Encara no n'hi ha prou d'això, que 1.100 funcionaris, entre ells 437 policies, foren despedits.

L'alcalde, el pobre alcalde, ha hagut de despedir l'auto que tenia al seu servei i ara es veu obligat a pagar-se el taxi si no vol anar a peu.

L'any passat, el pressupost es tancà amb un dèficit de 20 milions de dollars i ara la ciutat ha de fer fortes economies, després de tres anys d'abocar-ho tot pel broc gros.

Hom creurà que l'Ajuntament de Xicago s'ha resignat a ésser un pobre al país dels rics, i que esperarà que de mica en mica s'omplin les enterinyades caixes de cabals. Doncs, no; els projectes de millores urbanes es van elaborant i aprovant. Però, ¿quan es portaran a terme? Hom ha insinuat que això podria ésser quan els bandits, els autèntics, els cinètics bandits de Xicago s'apoderin de l'Ajuntament i es decideixin a exprémer fins a l'avidesa la butxaca del contribuïent xicaguenc.

Aquesta suggestió, la trobem inadequada i immoral. No fóra millor que una comissió de regidors de Xicago vingués a Espanya a estudiar com s'ho fan per tirar endavant els seus projectes, alguns dels nostres ajuntaments?

I.

Aquest número ha passat per la prèvia censura governativa

La meva dèria

Les Enramades, festa de la Primavera

Hem començat un nou any i l'Ajuntament de Manresa ha encetat un nou Pressupost, que pels totals de les xifres d'ingressos i despeses, ve a ésser una repetició més o menys exacta del de l'any anterior. No hi ha res a dir. En els temps i en les circumstàncies presents ja és molt d'aconseguir el que les xifres dels pressupostos, tan casolans com municipals, no sofrexin d'un any a l'altre augmentos considerables.

Ara bé; analitzant les partides de les despeses que la Corporació municipal projecta per l'actual exercici n'hi trobem a faltar una que més que una càrrega per la ciutat podria ésser un ingrés positiu, sinó per la caixa municipal, per l'economia ciutadana, primer i principal factor que s'hauria de tenir en compte en conjugar el pressupost de les ciutats.

No seria malgastada la quantitat que s'esmerçés fomentant la festa de la primavera que, aprofitant la vuitada de Corpus, es celebra cada any a Manresa, constituint un motiu d'atracció cap a la Ciutat, no

solament dels forasters que cada any en gran nombre s'hi aboquen, sinó i més principalment dels manresans els quals els quefers i les exigències del viure allunyen de la pàtria xica, troben en aquells dies motiu i excusa per venir a disfrutar amb nosaltres les ingènues festes que amb una mica de protecció oficial, convertida en potent estímul, vindrien a ésser tot l'esplèndides i brillants que la ciutat mereix i la seva importància reclama.

No sabem si és ja temps oportú per cridar l'atenció de l'Excel·lentíssima Corporació municipal sobre aquest oblit en fer el pressupost per l'any 1930. Creiem que amb una mica de bona voluntat per part dels components de nostre Ajuntament podria fer-se que aquest any les festes del Corpus fossin ultra un esplaiament popular una compensació al comerç i a la població tota pels sacrificis que li són imposats per l'embelliment i ornament de la Ciutat.

W. S.

CARNET

Besos sonors.—Sense fer cap esforç de memòria, hom pot recordar perfectament aquell temps en què un bes a la pantalla regirava la melsa del públic de cinema. No calia tan sols que fos una elaboració de vampiresa, ni que anés acompanyat de felines contorsions o d'apassionada imanació passiva a la manera de Greta Garbo. Bastava que amb la major candidesa del món l'heroïna s'abandonés mig desmaiada en braços de l'heroi, iniciant un bes relentit, mentre començaven a dibuixar-se les tres lletres de «FIN». Els més expansionistes—o els més incultes—xiulaven o batien el sòl a cops de peu. La gent de certa edat i de bones costums sentia un remordiment interessat pels pecats dels altres i àdhuc els més desaprensus o de la mànega ampla tenien l'aire de l'home indiscret sorprès sorprenent una intimitat.

Afortunadament aquests temps han passat. Cada dia el mateix espectacle amb infimes variants ha fet que l'habitud actués sobre la consciència. Avui els besos més apassionats ja no ens diuen a penes res. I àdhuc els mateixos «produceus» han acabat per no donar gairebé cap importància a l'escena del bes, considerada la més transcendental del film.

Però el cinema sonor ens ha portat la besada sonora, amb tot un reguitzell de prometedors enci-

sos. Quan l'audició sigui un xic més perfecta, no solament la música del bes, sinó que àdhuc el sospir i el panteig amorós acompanyaran la imatge. Davant d'aquesta nova modalitat en les amoroses expansions de la pantalla, hem pogut comprovar en el públic una tornada a la sensibilitat d'altre temps. No ens alarmem. A la llarga no pot resultar cap gros perill. L'habitud mateixa tindrà cura d'esmortuir-ne els efectes i de fondre els escarafalls. Tard o d'hora el bes sonor, amb tota l'amenització de sospirs, ens deixarà indiferents com el rot o l'esternut sonors. I tot serà en bé de la cultura.

EL DIA

DIARI D'ESQUERRA REPUBLICANA

Redacció i Administració:
Cirera, 11 - Telèfon 342

PREÛS DE SUSCRIPCIÓ:
A Manresa 2' ptes. el mes
A fora . . 2'50 » » »
El número corrent 10 cèntims

Anuncis comercials, esquelles mortuòries i encaixos, a preus de tarifa.